

LUPAPÄÄTÖS
Nro 4/11/2
Dnro PSAVI/134/04.09/2010
Annettu julkipanon jälkeen
2.2.2011

ASIA

Isojaukkuriojan raittisillan rakentaminen, Ylitornio

LUVAN HAKIJA

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus/
Liikenne ja infrastruktuuri
PL 8060
96101 ROVANIEMI

SISÄLLYSLUETTELO

HAKEMUS JA ASIAN VIREILLETULO	3
HAKEMUKSEN SIIRTO ALUEHALLINTOVIRASTOLLE	3
HANKKEEN KUVAUS	3
Yleiskuvaus hankkeesta ja hankkeen tarkoitus	3
Suunnitellut työt	3
Arvio työajasta	4
YMPÄRISTÖN TILA HANKKEEN VAIKUTUSALUEELLA	4
Yleiskuvaus vesistöistä	4
Kalastusolot	4
Virkistyskäyttö ja vesiliikenne	5
HANKKEEN VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN SEKÄ YLEISIIN JA YKSITYISIIN ETUIHIN	5
KORVAUSESITYS	5
LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY	5
Lupahakemuksen täydennykset	5
Lupahakemuksesta tiedottaminen	6
Muistutukset	6
Hakijan selitys	6
ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU	7
PÄÄASIRATKAISU	7
LUPAMÄÄRÄYKSET	7
Rakennetta koskevat määräykset	7
Rakentamisaika	7
Työnaikaisten haittojen minimointi	7
Viimeistely- ja maisemointityöt	8
Kunnossapitomääräys	8
Tarkkailumääräys	8
Aloittamis- ja valmistumisilmoitus	8
OHJAUS ENNAKOIMATTOMAN VAHINGON VARALTA	8
RATKAISUN PERUSTELUT	8
Pääasiratkaisun perustelut	8
Lupamääräysten perustelut	9
LAUSUNTO YKSILÖIDYISTÄ VAATIMUKSISTA	9
PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO	9
SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET	9
KÄSITTELYMAKSU	9
Perustelut	9
Oikeusohje	9
MUUTOKSENHAKU	10

HAKEMUS JA ASIAN VIREILLETULO

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (myöhemmin Lapin ELY-keskus) liikenne- ja infrastruktuuri-vastuualue on Suomalais-ruotsalaiselle rajajokikomissiolle 20.8.2010 toimittamassaan hakemuksessa pyytänyt lupaa raittisillan rakentamiseen Isojaukkuriojan yli Ylitornion kunnassa hakemuksen liitteenä olevan suunnitelman mukaisesti.

HAKEMUKSEN SIIRTO ALUEHALLINTOVIRASTOLLE

Suomen ja Ruotsin välisen rajajokisopimuksen, joka allekirjoitettiin 11.11.2009 ja astui voimaan 1.10.2010, siirtymäsäännösten mukaan on asiat, jotka ovat vireillä vuoden 1971 Suomalais-ruotsalaisessa rajajokikomisiossa, siirrettävä kansallisten viranomaisten käsiteltäväksi. Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio on 25.10.2010 kirjeellään siirtänyt kyseessä olevan lupa-asian Pohjois-Suomen aluehallintoviraston käsiteltäväksi. Asia on saapunut aluehallintovirastoon 27.10.2010.

HANKKEEN KUVAUS

Yleiskuvaus hankkeesta ja hankkeen tarkoitus

Isojaukkuriojan kevyen liikenteen sillan rakentaminen on osa hanketta, jossa on tarkoitus rakentaa kevyen liikenteen väylä välille Taroniemi–Aavasaksa parantamaan alueen liikenneturvallisuutta. Suunnitellulla silta-kohtalla kulkee valtatie 21, jonka betonirakenteisen vesistö sillan vapaa aukko on 6,0 m ja hyötyleveys 10,5 m. Valtatien nykyinen liikennemäärä on 3 687 ajoneuvoa/vrk, josta raskaan liikenteen osuus on noin 6 % ja kevyen liikenteen osuus noin 18 %. Kevyen liikenteen silta rakennetaan nykyisen valtatiesillan itäpuolelle noin 6 metrin etäisyydelle. Siltapaikka sijaitsee valtatie paalulla 1 180 noin 500 metrin päässä Torniojoesta ja noin 2,8 km Aavasaksan tien liittymästä.

Hakijan mukaan tiealue, hanketta varten tarvittava vesialue mukaan lukien otetaan haltuun tielain edellyttämässä järjestyksessä ja korvaukset käsitellään hankkeen valmistumisen jälkeen pidettävässä tietöimituksessa.

Hankealue on Länsi-Lapin seutukaavassa (2001) merkitty A-(taajamatoimintojen alue) ja M-(maa- ja metsätalousalue) alueiksi.

Suunnitellut työt

Rakennettava kevyen liikenteen silta on teräsbetoninen ulokelaattasilta, jonka vapaa korkeus ylivedenkorkeudella ($HW = N_{60} + 47,00$ m) on 2,0 m. Sillan jännemitta on 2,0+11,0+2,0 m, vapaa-aukko ylivedenkorkeudella noin 8,0 m ja hyödyllinen leveys 4,5 m. Ylivedenkorkeuden aikainen alikulkukorkeus on 2,0 m. Torniojoen ylivedenkorkeus rajoittaa alikulkukorkeutta 0,92 metriin. Sillan kaidetyyppi on R15/DK3-tyyppin mukainen jalankulkusillan sälekaide. Silta on mitoitettu LKI, Ek2/TIEL99 mukaisille kuormille. Siltapaikka sijaitsee lähes suoralla tien osalla ja tien taseus on vaakasuora.

Siltapaikalla tehtyjen maaperätutkimusten mukaan maaperä on pehmeää savea ja silttiä noin 5,5 metrin syvyyteen saakka, minkä jälkeen tulee kantava moreenikerros. Kalliopintaa ei ole varmistettu porakonekairalla.

Silta perustetaan rakenneteräskalliokärjillä varustettujen teräsputkipaalujen varaan. Sillan tulopenkereet perustetaan massanvaihdon täytön varaan. Massanvaihto tehdään louheesta ja paalujen kohdalla massanvaihtomateriaalin maksimiraekoko on 150 mm. Massanvaihto tehdään ponttiseinien suojassa ja ponttiseinät jätetään paikoilleen pysyväksi rakenteeksi. Sillan taustan täyttö tehdään jakavan kerroksen vaatimukset täyttävästä murskeesta. Täyttö ja tiivistys tehdään kuivatyönä.

Lapin ympäristökeskuksen 2.6.2010 antaman silta-aukkolausunnon (LAPELY/183/07.02/2010) mukaan sillan sallittu padotus saa olla enintään 0,05 m, jolloin aukon tehollisen pinta-alan on oltava vähintään 6,3 m². Lausunnon mukaan kohteeseen voidaan rakentaa silta, jonka suorakaiteen muotoisen aukon leveys on vähintään 4,5 m.

Rakennustöiden aikana sillan kulkuaukon korkeus on 1,5 m ja leveys 4,0 m kesävesipinnasta mitattuna.

Rakennustyön päätyttyä työmaa-alue kunnostetaan ja maisemoidaan luonnolliseen maaston tasoon.

Arvio työajasta

Alustavan aikataulun mukaan silta on tarkoitus rakentaa kesällä 2011. Hakija on 22.12.2010 ilmoittanut aluehallintovirastolle, että rakentamisaika on täsmentynyt siten, että rakentaminen tehdään vuoden 2012 kesällä.

YMPÄRISTÖN TILA HANKKEEN VAIKUTUSALUEELLA

Yleiskuvaus vesistöistä

Isojaukkurioja saa alkunsa Kahiojasta ja siihen laskevista soiden kuivatusojista. Siltapaikalla valuma-alue on 25,0 km² ja järvisyys 2,0 %. Ylivedenkorkeus (HW) on $N_{60} + 47,00$ m, keskivedenkorkeus (MW) $N_{60} + 45,80$ m ja ylivirtaama ($HQ_{1/20}$) on 7,5 m³/s. Isojaukkuriojan valuma-alue on Torniojokilaaksolle tyypillistä maatalousvaltaista vyöhykettä, jossa on myös kuivattuja soita.

Hakemuksen mukaan luonnonuoman leveys siltapaikalla noin 7,5 m ja luonnollinen virtausala 16 m². Siltapaikan kohdalla Isojaukkurioja jäätyy talvisin ja jäät sulavat keväällä paikoilleen. Siltapaikan länsiranta on matalaa ja keväisin alue on erittäin tulvaherkkää. Tulvat aiheutuvat Torniojokeen syntyvistä jääpadoista.

Kalastusolot

Isojaukkuriojassa harjoitetaan virkistyskalastusta.

Virkistyskäyttö ja vesiliikenne

Isojaukkuriojalla ei ole varsinaista virkistyskäyttöä kesäisin. Talvisin jäällä hiihdetään ja ajetaan moottorikelkalla.

HANKKEEN VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN SEKÄ YLEISIIN JA YKSITYISIIN ETUIHIN

Rakennettava silta mahdollistaa kevyen liikenteen turvallisen liikennöinnin Taroniemen ja Aavasaksan taajamien välillä.

Rakentamisesta aiheutuvat vaikutukset ympäristöön ja maisema-arvoihin ovat hakijan arvion mukaan lyhytaikaisia eivätkä rakentamistyöt merkittävästi heikennä alueen luonnonarvoja.

Hakijan mukaan sillan rakentamisella ei ole vaikutusta Isojaukkuriojan hydrologisiin tekijöihin, vesieliöstöön, kalastoon, kalastukseen eikä virkistys- tai muuhun käyttöön. Sementumista aiheuttavat työt ovat rakentamisen aikaisia ja tilapäisiä eikä niistä aiheudu pitempiaikaisia vaikutuksia vesistöön.

Hakijan arvion mukaan rakentamisesta ei aiheudu haittaa ympäristölle, vesistölle tai vesistön käytölle.

KORVAUSESITYS

Hakijan arvion mukaan hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu vesilain mukaan korvattavaa vahinkoa tai haittaa. Hakija kuitenkin korvaa rakennustyöstä mahdollisesti aiheutuvan vahingon tai haitan heti sen tapahduttua tai välittömästi rakennusvaiheen loputtua suoritettavan arvion perusteella.

Hanketta varten tarvittava tiealue siihen kuuluvine vesialueineen otetaan haltuun tielain edellyttämässä järjestyksessä. Korvaukset käsitellään hankkeen valmistumisen jälkeen pidettävässä tietoimituksessa.

Hakija on tehnyt sopimuksen maanomistajan kanssa uoman vähäisestä siirrosta. Korvaukset käsitellään hankkeen valmistumisen jälkeen pidettävässä tietoimituksessa. Uoman siirrolle ei ole haettu vesilain mukaista lupaa tämän lupahakemuksen yhteydessä.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksen täydennykset

Hakemusta on täydennetty 1.12.2010. Hakija on täydennyksessä ilmoittanut, että hanketta varten tarvittavat alueet vesialue mukaan lukien otetaan haltuun maantietoimituksessa ja että hakija on tehnyt maanomistajan kanssa sopimuksen uoman vähäisestä siirrosta (sopimus täydennyksen liitteenä). Aluehallintovirasto on 5.11.2010 täydennyskehotuksessaan pyytänyt hakijaa ilmoittamaan haetaanko vesilain mukaista lupaa myös uoman siirrolle ja esittämään tarvittaessa selostuksen uoman siirtoa koskevista töistä ja vaikutuksista. Hakija ei ole ilmoittanut hakevansa lupaa uoman

siirrolle. Täydennyksessä on lisäksi selostus samentumista aiheuttavien töiden vaikutuksesta.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Aluehallintovirasto on vesilain säätämässä järjestyksessä antanut hakuksen tiedoksi kuuluttamalla aluehallintovirastossa ja Ylitornion kunnassa 15.12.2010–14.1.2011 sekä erityistiedoksi antona asianomaisille viranomaisille ja muille asianosaisille. Lisäksi Ylitornion kunnan kaavoitusviranomaiselta on pyydetty lausunto.

Muistutukset

1. Lapin ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on todennut, että hanke sijaitsee Tornionjoen-Muonionjoen vesistöalue (FI 1301912) -nimisellä Natura 2000-verkostoon kuuluvalla alueella. ELY-keskuksen arvion mukaan hankkeesta ei aiheudu luonnonsuojelulain mukaisia heikentäviä vaikutuksia luontotyyppiin Fennoskandian luonnontilaiset joet. Hankealueella ei ole ympäristöhallinnon tiedossa olevia uhanalaisten lajien esiintymiä.

Isojaukkuriojan uoman muuttamisesta ja sillan rakentamisesta aiheutuu vesistöissä työnaikaista samentumista, minkä vuoksi vedenlaatua on tarkkailtava Lapin ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla. Tarkkailuohjelma on toimitettava Lapin ELY-keskukseen hyvissä ajoin ennen töiden aloittamista.

Kalatalouden ja kalastuksen osalta Lapin ELY-keskuksen elinkeinot, työvoima, osaaminen ja kulttuuri -vastuualue on kalatalousviranomaisena on todennut, että Tornionjoki on merkittävä lohi- ja taimenjoki ja tämän johdosta vesistöä samentavia töitä tulisi mahdollisuuksien mukaan välttää kalojen kutunousuaikana (30.4.–1.9. välinen aika).

2. Ylitornion kunnanhallitus on ilmoittanut, että hankkeen toteuttaminen ei aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle.

Hakijan selitys

Hakija on antanut selityksen muistutusten johdosta 24.1.2011. Hakija on todennut, että silta perustetaan neljän teräsbetonipaalun varaan, jotka lyödään joen molemmille puolille kuivalle maalle (kaksi paalua molemmille puolille). Paalujen lyömisestä ei aiheudu veden samentumista ojassa. Isojaukkuriojan uomaa oikaistaan noin 70 metrin matkalla päätien itäpuolella. Uoman oikaisutyö kestää enintään yhden työvuoron, jolloin samentumista esiintyy uomassa. Matka oikaisukohtasta Torniojokeen on noin 550 metriä, millä matkalla samentunut vesi ehtii puhdistua.

Lapin ELY-keskuksen kalatalouspäällikön ja liikenne- ja infra-vastuualueen projektivastaavan 20.1.2011 käydyssä puhelinkeskustelussa todettiin veden samentumisen olevan niin vähäistä ja lyhytaikaista, että uoman oikaisutyö voidaan tehdä sillan rakentamisen yhteydessä silloin, kun sillan rakentamisen ajankohta on edullisin.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

PÄÄASIARATKAISU

Aluehallintovirasto myöntää Lapin ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualueelle luvan raittisillan rakentamiseen Isojaukkuriojan yli Yli-tornion kunnan Alkkulan kylässä.

Hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu vesilain mukaan korvattavaa vahinkoa, haittaa tai muuta edunmenetystä. Ennakoimattoman vahingon varalta annetaan ohjaus.

Luvan saajan on noudatettava jäljempää tästä päätöksestä ilmeneviä lupamääräyksiä.

LUPAMÄÄRÄYKSET

Rakennetta koskevat määräykset

1. Silta on rakennettava hakemussuunnitelman liitteenä olevien karttojen "Yleiskartta. Piir.nro 2.1T" MK 1:10 000 ja "Siltapaikan kartta. Piir.nro R15 S1-1" MK 1:500 osoittamaan paikkaan sekä piirustusten "Poikkileikkaus. Jk1 PLV 1160.00–1170.00. Piir.nro R15 S1-3.3" MK 1:100, "Poikkileikkaus. Jk1 PLV 1180.00–1190.00. Piir.nro R15 S1-3.4" MK 1:100 ja "Isojaukkuriojan raittisilta. Pääpiirustus " MK 1:100 osoittamalla ja hakemussuunnitelmasta muutoin ilmenevällä tavalla.

Rakentamisessa käytettävät korkeustiedot on sidottava valtakunnalliseen N_{60} -korkeusjärjestelmään.

Rakentamisaika

2. Rakennustyöt on tehtävä neljän vuoden kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta uhalla, että lupa on muutoin katsottava rauenneeksi.

Työnaikaisten haittojen minimointi

3. Rakentamistyöt on tehtävä siten, ettei niistä aiheudu sellaista vahingollista seurausta, joka kohtuullisin kustannuksin on vältettävissä. Työt on tehtävä samentumista mahdollisimman vähän aiheuttavin työmenetelmin. Luvan saajan on huolehdittava siitä, ettei työn aikana vesistön käyttöä vaikeuteta enempää, kuin tarkoitetun tuloksen saavuttamiseksi on välttämätöntä. Luvan saajan on töitä suorittaessaan huolehdittava siitä, ettei työalueella olevia toisten omistamia rakenteita tai laitteita vahingoiteta.

Mikäli rakentamisaikana hankkeen toteuttamiseksi tarvitaan muita alueita kuin tiealuetta, on niitä varten hankittava käyttöoikeus erikseen.

Työn suorittamisesta mahdollisesti aiheutuva, välittömästi ilmenevä vahinko on luvan saajan viipymättä korvattava vahingonkäräjälle.

Viimeistely- ja maisemointityöt

4. Rakennustyön päätyttyä asiaan kuulumattomat rakennustarvikkeet ja -jätteet on poistettava vesistöistä sen luonnollista pohjaa myöten. Rakennuspaikat ja niiden ympäristöt on työn jäljiltä siistittävä ympäristöön sopeutuviksi.

Kunnossapitomääräys

5. Luvan saajan on huolehdittava sillan ja siihen liittyvien rakenteiden kunnossapidosta.

Tarkkailumääräys

6. Luvan saajan on tarkkailtava vesistön vedenlaatua rakennustöiden aikana. Tarkkailun järjestämistä koskeva suunnitelma on toimitettava hyvissä ajoin ennen töiden aloittamista Lapin ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueen hyväksyttäväksi.

Aloittamis- ja valmistumisilmoitus

7. Luvan saajan on ilmoitettava töiden aloittamisesta Lapin ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueelle ja Ylitornion kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle hyvissä ajoin ennen rakentamisen aloittamista.

8. Luvan saajan on ilmoitettava kirjallisesti töiden valmistumisesta 60 päivän kuluessa aluehallintovirastolle, Lapin ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueelle ja Ylitornion kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

OHJAUS ENNAKOIMATTOMAN VAHINGON VARALTA

Mikäli tässä päätöksessä tarkoitettua rakentamisesta aiheutuu sellainen vahinko, jota lupapäätöstä annettaessa ei ole ennakoitu ja josta luvan saaja on vesilain säännösten nojalla vastuussa, voidaan korvausta tai toimenpiteitä vahinkojen poistamiseksi aiemman ratkaisun estämättä vaatia aluehallintovirastoon toimitettavalla hakemuksella.

RATKAISUN PERUSTELUT

Pääasiaratkaisun perustelut

Hakemuksessa tarkoitettu sillan rakentaminen on tarpeen kevyen liikenteen liikenneturvallisuuden parantamiseksi Taroniemen ja Aavasaksan välillä. Rakentamisaikana vesistöissä kulku ja sen käyttö voi tilapäisesti vaikeutua, mutta Isojaukkuriojan virkistys- ja muu käyttö on asiassa saadun selvityksen mukaan melko vähäistä. Lisäksi rakentamispaikan alapuolisessa uomassa voi aiheutua tilapäistä, ennalta arvioiden vähäistä vesistön samentumista. Hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu luonnonsuojelulain mukaisia heikentäviä vaikutuksia luontotyyppiin Fennoskandian luonnontilaiset joet.

Hanketta varten tarvittava alue, vesialue mukaan lukien otetaan haltuun tieläin edellyttämässä järjestyksessä. Hanke ei aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle.

Sillan rakentaminen ei sanottavasti loukkaa yleistä tai yksityistä etua. Näin ollen vesilain mukaisen luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät.

Lupamääräysten perustelut

Luvan saajan noudatettavaksi on annettu tavanomaiset määräykset työn huolellisesta suorittamisesta ja yleisten ja yksityisten etujen turvaamisesta.

LAUSUNTO YKSILÖIDYISTÄ VAATIMUKSISTA

1. Lapin ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen ja elinkeinot, työvoima, osaaminen ja kulttuuri -vastuualueen vaatimukset on otettu huomioon lupamääräyksissä 3 ja 6. Luvan saajan 20.1.2011 päivättyssä selityksessä ilmoitetun perusteella rakennustöiden ajankohtaa ei ole katsottu tarpeelliseksi rajoittaa. Lisäksi todetaan, että tällä päätöksellä ei ole käsitelty uoman oikaisua koskevaa asiaa.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös saadaan panna täytäntöön sen saatua lainvoiman.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Vesilaki 2 luku 3 §, 4 §, 6 § 1 momentti, 12 §, 15 § ja 31 § 1 momentti

Vesiasetus 85 § 1 momentti

KÄSITTELYMAKSU

Lupa-asian käsittelymaksu on 1 740 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta Joensuusta.

Perustelut

Alla olevan asetuksen liitteenä olevan maksutaulukon mukaan siltaa koskevan asian käsittelystä perittävä maksu on 1 740 euroa.

Oikeusohje

Valtioneuvoston asetus aluehallintoviraston maksuista (1145/2009)

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Paavo Liimatta

Anna-Maria Juntunen

Päätöksen on tehnyt ympäristöneuvos Paavo Liimatta. Asian on esitellyt ympäristölakimies Anna-Maria Juntunen.

Tiedustelut: asian esittelijä, puh. 0400 364 043 tai 020 636 1020.

A-MJ/ph

Liite

Valitusosoitus

Päätös tiedoksi

Lapin ELY-keskus / Ympäristö ja luonnonvarat
Lapin ELY-keskus / Kalatalous
Ylitornion kunta / Ympäristönsuojeluviranomainen
Ylitornion kunta / Kaavoitusviranomainen
Suomen ympäristökeskus

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen Pohjois-Suomen aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Valituskirjelmä on toimitettava liitteineen Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon.

Valitusoikeus Valituksia päätöksen johdosta voivat esittää ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, ELY-keskukset, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset ja muut yleistä etua valvovat viranomaiset.

Valitusaika Valitusaika päättyy **4.3.2011**, jolloin valituksen on viimeistään oltava perillä Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa.

Valituksen sisältö Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- aluehallintoviraston päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi)
- miltä kohdin aluehallintoviraston päätökseen haetaan muutosta
- mitä muutoksia aluehallintoviraston päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla)

Valituksen liitteet Valituskirjelmään on liitettävä

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta
- jäljennös valituskirjelmästä (jos valituskirjelmä toimitetaan postitse)

Valituksen toimittaminen Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon

Valituskirjelmä on toimitettava Pohjois-Suomen aluehallintoviraston kirjaamoon. Valituskirjelmän on oltava perillä **määräajan viimeisenä päivänä** ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston yhteystiedot

käyntiosoite:	Linnankatu 1–3
postiosoite:	PL 293, 90101 Oulu
puhelin:	vaihde 020 6361 020
telekopio:	08 - 3140 110
sähköposti:	kirjaamo.pohjois@avi.fi
aukioloaika:	klo 8–16.15

Oikeudenkäyntimaksu Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 90 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.